

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΙΣ ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Διεύθυνση: Rue des Petits Carmes 6, B-1000, Bruxelles

Τηλέφωνο: +322-5455506, Fax: +322-5455508, e-mail: ecocom-brussels@mfa.gr

ΔΕΛΤΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑΣ αριθ. 109
1/12-10/12/2015

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

1. Πτώση των αποταμιευτικών καταθέσεων στο Βέλγιο τον Οκτώβριο	σελ. 2
2. Εξαιρετικά χαμηλή η φετινή αποκομιδή των βελγικών κρατικών ταμείων από τον εσωτερικό ομολογιακό δανεισμό	σελ. 2
3. Φθινοπωρινές προβλέψεις Κεντρικής Τράπεζας του Βελγίου για την βελγική οικονομία	σελ. 3
4. Επίτευξη συμφωνίας μεταξύ ομοσπονδιακής και περιφερειακών κυβερνήσεων Βελγίου επί του επιμερισμού των περιβαλλοντικών στόχων	σελ. 4
5. Χρηματιστήριο Βρυξελλών, οικονομικές και επιχειρηματικές ειδήσεις	σελ. 5
6. Διήμερη επίσκεψη ομάδας Ελλήνων σχεδιαστών ενδύματος και αξεσουάρ μόδας στις Βρυξέλλες (8-9.12.2015)	σελ. 8
7. Μείωση της ανεργίας τον Οκτώβριο	σελ. 10
8. Τρίτη υψηλότερη φορολόγηση παγκοσμίως για το Βέλγιο	σελ. 10

1. Πτώση των αποταμιευτικών καταθέσεων στο Βέλγιο τον Οκτώβριο

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσιοποίησε η Κεντρική Τράπεζα του Βελγίου (BNB) για τον μήνα Οκτώβριο, το ύψος των καταθέσεων σε αποταμιευτικούς λογαριασμούς μειώθηκε εκ νέου, για τέταρτο συνεχόμενο μήνα, κατά 355 εκατ. €, και ανήλθε στα τέλη Οκτωβρίου στα 261,253 δις. €¹. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας, κατά το τετράμηνο Ιουλίου-Οκτωβρίου τρέχοντος έτους, οι βελγικοί αποταμιευτικοί λογαριασμοί υποχώρησαν κατά 1,686 δις. €, φαινόμενο που έχει να παρατηρηθεί από την εποχή της απαρχής της οικονομικής κρίσης το έτος 2008. Πάντως, η μέχρι τώρα φετινή πορεία των αποταμιευτικών καταθέσεων στο Βέλγιο παραμένει σύμφωνα με τα στοιχεία σε ελαφρά ανοδική τροχιά σε σύγκριση με το περσινό έτος, καθώς κατά το πρώτο εξάμηνο η εισροή νέων καταθέσεων ήταν της τάξεως των 4,5 δις. €.

Σχολιάζοντας σχετικά, έγκυροι οικονομικοί αναλυτές ανέφεραν πως οι βασικοί λόγοι της πτώσης των βελγικών αποταμιευτικών καταθέσεων από τον περασμένο Ιούλιο είναι η τάση βελτίωσης των συνθηκών στην αγορά εργασίας και η συνακόλουθη μείωση της ανεργίας, η βελτίωση του επιπέδου καταναλωτικής εμπιστοσύνης, και, βεβαίως, το πάντοτε χαμηλό επίπεδο των επιτοκίων, ιδιαίτερα των αποταμιευτικών καταθέσεων, που αποτελεί –εκτός από αποτέλεσμα της πολιτικής χαμηλών επιτοκίων που ακολουθεί η ΕΚΤ- και προϊόν εκτεταμένων εκστρατειών από τις ίδιες τις τράπεζες προκειμένου να στρέψουν την πελατεία τους σε περισσότερο επενδυτικού χαρακτήρα τοποθετήσεις, μειώνοντας συστηματικά τα επιτόκια αποταμιευτικών καταθέσεων.

2. Εξαιρετικά χαμηλή η φετινή αποκομιδή των βελγικών κρατικών ταμείων από τον εσωτερικό ομολογιακό δανεισμό

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε η βελγική Υπηρεσία Διαχείρισης Χρέους (Agence Belge de la Dette), το ποσόν που αντλήθηκε από την τέταρτη και τελευταία

¹ Βλ. και προηγούμενη αναφορά μας σε άρθρο 6 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 106.

φετινή απόπειρα εσωτερικού ομολογιακού δανεισμού (25.11 έως 3.12.2015) ανήλθε στο χαμηλό ποσόν των 9,591 εκατ. €, έναντι 7,072 εκατ. € που είχαν αντληθεί τον Σεπτέμβριο, 3,02 εκατ. € τον Ιούνιο και 3,49 εκατ. € τον Μάρτιο τρέχοντος έτους, τα οποία είχαν αποτελέσει ιστορικά χαμηλά επίπεδα όλων των εποχών. Τα προσφερθέντα ομόλογα κατά την τελευταία προσπάθεια εσωτερικού ομολογιακού δανεισμού, αποκλειστικά δεκαετούς διάρκειας, διατέθηκαν με ονομαστικό επιτόκιο 0,75% (και πραγματικό 0,5475%, μετά την αφαίρεση του φόρου εισοδημάτων από κεφαλαιακές πηγές, με συντελεστή 27%). Η συνολική φετινή κρατική αποκομιδή από τον εσωτερικό ομολογιακό δανεισμό υπήρξε η χαμηλότερη που έχει ποτέ παρατηρηθεί, καθώς αντλήθηκαν μόλις 23,17 εκατ. €, έναντι των ήδη εξαιρετικά χαμηλών αποκομιδών των 49,52 εκατ. € το 2014 και των 66,35 εκατ. € το 2013. Σημειώνουμε ότι φέτος το επίπεδο των προσφερόμενων αποδόσεων δεν υπερέβη το 1% σε καμία από τις 4 προσπάθειες εσωτερικού ομολογιακού δανεισμού του βελγικού δημοσίου, εξαιτίας των εξαιρετικά χαμηλών επιπέδων των επιτοκίων διεθνώς.

Σημειώνουμε επίσης ότι την 1^η Δεκεμβρίου το βελγικό δημόσιο άντλησε συνολικά 1,123 δις. € από την διάθεση εντόκων γραμματίων τρίμηνης και εξάμηνης διάρκειας, καταγράφοντας και πάλι ιστορικά χαμηλά επίπεδα επιτοκίων. Συγκεκριμένα, η απόδοση των εντόκων γραμματίων τρίμηνης διάρκειας ανήλθε σε -0,403%, σημαντικά χαμηλότερη σε σύγκριση με την έκδοση της 10^{ης} Νοεμβρίου (απόδοση -0,302%)². Για τα έντοκα γραμμάτια εξάμηνης διάρκειας, η απόδοση ανήλθε σε -0,396%, έναντι απόδοσης -0,286% κατά την έκδοση της 3^{ης} Νοεμβρίου³. Τα βραχυπρόθεσμα επιτόκια δανεισμού του βελγικού δημοσίου διατηρούνται εδώ και ενάμιση χρόνο σε αρνητικά επίπεδα.

Σημειώνουμε τέλος ότι, στις 8 Δεκεμβρίου η Υπηρεσία Διαχείρισης Χρέους (Agence Belge de la Dette) ανακοίνωσε για το 2016 την

² Βλ. σχετική αναφορά μας σε άρθρο 5 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 106.

³ Ομοίως με ανωτέρω υποσημείωση 2.

μείωση των ακαθάριστων αναγκών χρηματοδότησης του βελγικού δημοσίου κατά 1,27 δις. €, στα επίπεδα των 38,86 δις. €, έναντι 40,13 δις. € το 2015. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Υπηρεσίας, οι καθαρές ανάγκες χρηματοδότησης το 2016 θα ανέλθουν σε 7,93 δις. €, ελαφρά μειωμένες έναντι του 2015 (στα 8,5 δις. €). Η εν λόγω χρηματοδότηση αναμένεται να καλύψει το δημοσιονομικό έλλειμμα του προσεχούς έτους. Οι δανειακές ανάγκες προς χρηματοδότηση του μεσο-μακροπρόθεσμου δημοσίου χρέους εκτιμάται ότι θα ανέλθουν το 2016 στα 25,88 δις. €, έναντι 28,02 δις. € φέτος. Η Υπηρεσία προβλέπει ότι το προσεχές έτος θα εκδώσει και διαθέσει κρατικά ομόλογα συνολικού ύψους 33,5 δις. €, ποσόν κατά 2,14 δις. € κατώτερο του φετινού (στα 35,64 δις. €). Η Υπηρεσία εκτιμά ότι τα κρατικά έσοδα από τον εσωτερικό ομολογιακό δανεισμό το 2016 θα φθάσουν το πολύ τα 250 εκατ. €, δεδομένου του χαμηλού επιπέδου των επιτοκίων, ωστόσο σαφώς η εν λόγω πρόβλεψη φαίνεται υπερεκτιμημένη. Η Υπηρεσία εξέφρασε εξάλλου τον προσανατολισμό της προς την έκδοση μακροπρόθεσμων τίτλων χρέους (30ετούς, 40ετούς ή και 50ετούς διάρκειας) κατά το προσεχές έτος, με στόχο να ανεβάσει ακόμη περισσότερο, πλησιάζοντας τα 8 έτη, τον μέσο χρόνο ωρίμανσης του βελγικού δημοσίου χρέους⁴.

3. Φθινοπωρινές προβλέψεις Κεντρικής Τράπεζας του Βελγίου για την βελγική οικονομία

Σύμφωνα με τις φθινοπωρινές προβλέψεις της Κεντρικής Τράπεζας του Βελγίου (BNB) για την βελγική οικονομία κατά την τριετία 2015-2017 που δημοσιεύθηκαν στις αρχές Δεκεμβρίου (4.12), αναμένεται κατ' αρχάς η δημιουργία πλησίων των 114 χιλιάδων νέων θέσεων εργασίας έως το 2017, με συνακόλουθη πτώση του δείκτη ανεργίας από το 8,7% το 2015 στο 8,4% το 2016 στο 8,1% το 2017. Η Κεντρική Τράπεζα του Βελγίου προσβλέπει σε δημιουργία 31,6 χιλιάδων νέων θέσεων εργασίας φέτος, 40,4 χιλιάδων του χρόνου και 42 χιλιάδων το

⁴ Βλ. και σχετικές επισημάνσεις μας σε άρθρο 4 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 108.

2017. Η εκτιμώμενη πτώση της ανεργίας θα οφείλεται κυρίως, σύμφωνα με την Κεντρική Τράπεζα, τόσο στα μέτρα μείωσης του κόστους των θέσεων εργασίας που είχε εισάγει η προηγούμενη κυβέρνηση Di Rupo μέσω του Συμφώνου για την ανταγωνιστικότητα (Pacte de Compétitivité)⁵, όσο και στην φορολογική μεταρρύθμιση που εισήγαγε πρόσφατα η κεντροδεξιά κυβέρνηση Michel, με βασικό σκοπό την ελάφρυνση των πάσης φύσεων επιβαρύνσεων στον παραγωγικό συντελεστή εργασία (μεταξύ των οποίων και η γενική οριζόντια μείωση των εργοδοτικών εισφορών και επιβαρύνσεων στα επίπεδα του 25%)⁶, αλλά και στην πολιτική της κυβέρνησης Michel που στοχεύει στην μείωση των πρόωρων συνταξιοδοτήσεων.

Η Κεντρική Τράπεζα προσβλέπει εξάλλου από την μία μεριά σε ρυθμούς ανάπτυξης της τάξεως του 1,4% φέτος, του 1,3% το 2016 (κυρίως εξαιτίας της αναμενόμενης μείωσης των διαθέσιμων εισοδημάτων και συνακόλουθης επιβράδυνσης της ιδιωτικής κατανάλωσης) και του 1,6% το 2017, σταδιακή άνοδο του δείκτη πληθωρισμού από 0,6% φέτος, σε 1,9% το 2016 και σε 1,7% το 2017, αλλά από την άλλη πλευρά προβλέπει εκτροχιασμό από τους δημοσιονομικούς στόχους της κυβέρνησης, εφ' όσον δεν ληφθούν πρόσθετα μέτρα εξυγίανσης και περικοπών, με το έλλειμμα να ανέρχεται σε 2,9% του ΑΕΠ το 2015 και το 2016, προτού πέσει στο 2,5% το 2017⁷. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Κεντρικής Τράπεζας, εάν δεν μεταβληθεί η δημοσιονομική πολιτική, ο συνολικός εκτροχιασμός των βελγικών προϋπολογισμών κατά την υπό εξέταση περίοδο αναμένεται να ανέλθει σε 6,5 δις. €,

⁵ Βλ. και παλαιότερη σχετική αναφορά μας σε υποσημείωση 18 άρθρου 10, ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 70.

⁶ Βλ. και σχετική μας πλέον πρόσφατη αναφορά σε άρθρο 1 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 104.

⁷ Έναντι στόχων της βελγικής κυβέρνησης για ελλείμματα της τάξεως του 2,6% του ΑΕΠ το 2015, 2,1% το 2016 και 1% το 2017, και εκτιμήσεις της Ευρ. Επιτροπής για βελγικά δημοσιονομικά ελλείμματα 2,7% του ΑΕΠ το 2015, 2,6% το 2016 και 2,3% το 2017. Βλ. και σχετική αναφορά μας σε άρθρο 3 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 106.

με κύριες αιτίες τα χαμηλότερα των αναμενόμενων φορολογικά έσοδα, αλλά και τις δημοσιονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι περιφερειακές και τοπικές αρχές από την παρατηρούμενη πτώση των εσόδων από την φορολογία φυσικών προσώπων. Σχετικά με το επίπεδο του δημοσίου χρέους, η Κεντρική Τράπεζα αναμένει σταθεροποίησή του σε πλησίον του 107% του ΑΕΠ, και συγκεκριμένα σε 106,9% του ΑΕΠ φέτος, σε 107,3% του χρόνου και σε 106,8% το 2017.

Τέλος, κατά τις εκτιμήσεις της Κεντρικής Τράπεζας, το δημοσιονομικό κόστος υποδοχής προσφύγων και μεταναστών αναμένεται να κυμανθεί σε μεταξύ 400 και 500 εκατ. € το 2016, ενώ προσδοκάται παράλληλα ότι περίπου 20.000 πρόσφυγες θα εισέλθουν στην βελγική αγορά εργασίας κατά την διετία 2016-2017, ποσοστό πλησίον του 50% του εισερχόμενου –ως τότε- προσφυγικού εργατικού δυναμικού.

Σύμφωνα εξάλλου με εκτιμήσεις της Κεντρικής Τράπεζας (BNB) και του Bureau Fédéral du Plan, η φορολογική μεταρρύθμιση πρόκειται να συμβάλει στην δημιουργία 45.000 με 64.500 θέσεων εργασίας έως το έτος 2021. Όπως αναφέρθηκε σε σχετική τους έκθεση που δημοσιεύτηκε στις 30.11, οι φορολογικές μεταρρυθμίσεις πρόκειται να δημιουργήσουν 7.000 νέες θέσεις εργασίας κατά το έτος 2016, ενώ σε χρονικό ορίζοντα μέχρι το 2021 οι νέες θέσεις εργασίας εκτιμάται ότι είναι πιθανό να φθάσουν μέχρι τις 64.500. Θετικό αντίκτυπο αναμένεται να έχουν οι μεταρρυθμίσεις και στο κόστος εργασίας, που προβλέπεται να μειωθεί και να επηρεάσει προς θετική κατεύθυνση τις εγχώριες τιμές, την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και τις εξαγωγές, αυξάνοντας τα διαθέσιμα εισοδήματα από 2,25% έως 2,4%, μέχρι το 2021. Σύμφωνα με το Bureau du Plan, η φορολογική μεταρρύθμιση θα έχει θετική επίπτωση και στο βελγικό ΑΕΠ, κατά 0,2% το 2016, φθάνοντας έως το 0,6% το έτος 2021.

4. Επίτευξη συμφωνίας μεταξύ ομοσπονδιακής και περιφερειακών κυβερνήσεων Βελγίου επί του επιμερισμού των περιβαλλοντικών στόχων

Σε συνέχεια σχετικής αναφοράς μας σε άρθρο αμέσως προηγούμενου ενημερωτικού δελτίου⁸, το βράδυ της 4^{ης} Δεκεμβρίου, επήλθε τελικά συμφωνία μεταξύ της ομοσπονδιακής και των περιφερειακών κυβερνήσεων –έπειτα από επτάμηνο από την επανέναρξη των εν θέματι διαπραγματεύσεων⁹ - αναφορικά με τον επιμερισμό των στόχων μείωσης των εκπομπών αερίων με επιπτώσεις θερμοκηπίου, καθώς και των σχετιζόμενων με αυτές εσόδων, αλλά και των στόχων ενεργειακής παραγωγής από ανανεώσιμες πηγές για την περίοδο 2013-2020. Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα, η τελική συμφωνία δεν απέχει ιδιαίτερα από την κατ' αρχήν συμφωνία μεταξύ ομοσπονδιακής και περιφερειακών κυβερνήσεων της 23^{ης} Οκτωβρίου τρέχοντος έτους¹⁰. Συγκεκριμένα, όσον αφορά την μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, ο ομοσπονδιακός στόχος έχει τεθεί στο 15%, ενώ οι αντίστοιχοι περιφερειακοί στόχοι τίθενται στο 15,7% για την Φλάνδρα, στο 14,7% για την Βαλλονία και στο 8,8% για τις Βρυξέλλες. Όσον αφορά την χρηματοδότηση διεθνών οργανισμών και ταμείων για το περιβάλλον, συμφωνήθηκε –όπως και τον Οκτώβριο- ετήσιο ύψος συνεισφορών στα 50 εκατ. €, εκ των οποίων το ήμισυ θα συνεισφέρει το ομοσπονδιακό κράτος, 14,5 εκατ. € η Φλάνδρα, 8,25 εκατ. € η Βαλλονία και 2,25 εκατ. € οι Βρυξέλλες. Οι περιφέρειες της Φλάνδρας και της Βαλλονίας πέτυχαν τώρα αύξηση -σε σύγκριση με τον Οκτώβριο- του μεριδίου τους επί των κρατικών εσόδων από την πώληση ποσοστώσεων διοξειδίου του άνθρακα, εις βάρος του ομοσπονδιακού κράτους, στο 52,76% για την Φλάνδρα και

⁸ Βλ. σχετική αναφορά μας σε άρθρο 4 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 108.

⁹ Σημειωτέον ότι οι σχετικές διαπραγματεύσεις άνοιξαν ουσιαστικά τον Ιανουάριο τρέχοντος έτους, έπειτα από πολυετείς ανεπιτυχείς προσπάθειες εξεύρεσης ικανοποιητικών συμβιβαστικών λύσεων.

¹⁰ Βλ. σχετική αναφορά μας σε άρθρο 4 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 105.

στο 30,65% για την Βαλλονία, με την περιφέρεια Βρυξελλών να αποκτά μερίδιο 7,54% και το ομοσπονδιακό κράτος μερίδιο μόνον 9,05%¹¹. Τέλος, όσον αφορά τους στόχους ενεργειακής παραγωγής από ανανεώσιμες πηγές έως το 2020, προκειμένου να επιτευχθεί ο εθνικός στόχος ενεργειακής παραγωγής από ανανεώσιμες πηγές σε ποσοστό 13% επί του συνολικού ενεργειακού μίγματος, αυτοί αναθεωρήθηκαν προς τα άνω, με τον στόχο για την Φλάνδρα να ανέρχεται σε 2,156 εκατ. τόνους ισοδύναμου πετρελαίου (mtep), για την Βαλλονία σε 1,277 εκατ. τόνους, για τις Βρυξέλλες σε 73 χιλ. τόνους και για το ομοσπονδιακό κράτος σε 718 χιλ. τόνους.

Σύμφωνα με σχετικό σχολιασμό από πλευράς περιβαλλοντικών οργανώσεων, «η βελγική ενδοκυβερνητική συμφωνία για το περιβάλλον έγινε υπό την πίεση των χρονικών περιθωρίων της κλιματικής διάσκεψης του Παρισιού και θα θέσει σε κίνδυνο την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της χώρας έως το έτος 2020»¹². Ικανοποίηση υπήρξε πάντως σε επίπεδο βελγικής κυβέρνησης, καθώς η επιτευχθείσα συμφωνία αφ' ενός κατέστησε ανετότερη την διαπραγματευτική θέση του Βελγίου στην κλιματική διάσκεψη του Παρισιού, ενώ αφ' ετέρου απομάκρυνε τους πολιτικούς κινδύνους που ενείχε η ασυμφωνία μεταξύ των περιφερειακών κυβερνήσεων, η οποία, όπως είχαν εκτιμήσει έγκυροι πολιτικοί αναλυτές, είχε στην ρίζα της εθνοτικές αιτιάσεις και διεκδικήσεις από την πλευρά της περιφέρειας της Φλάνδρας και του συντηρητικού εθνικιστικού της κόμματος, N-VA, που αποτελεί βασικό εταίρο τόσο του ομοσπονδιακού κυβερνητικού συνασπισμού, όσο και του κυβερνητικού σχήματος στην εν λόγω περιφέρεια.

¹¹ Όσον αφορά τα ήδη διαθέσιμα έσοδα από πώληση ποσοτώσεων διοξειδίου του άνθρακα, τα σχετικά μερίδια ανέρχονται, με βάση την συμφωνία, σε 53% για την Φλάνδρα, σε 30% για την Βαλλονία, σε 7% για τις Βρυξέλλες και σε 10% για το ομοσπονδιακό κράτος.

¹² Η συγκεκριμένη διατύπωση αποδίδεται στην περιβαλλοντική οργάνωση Greenpeace.

5. Χρηματιστήριο Βρυξελλών, οικονομικές και επιχειρηματικές ειδήσεις

Χρηματιστήριο Βρυξελλών: Η εβδομάδα 30 Νοεμβρίου – 4 Δεκεμβρίου τελείωσε με τον δείκτη BEL 20 να κλείνει στις 3.641,28 μονάδες, με εβδομαδιαία πτώση της τάξεως του 2,97%, αρνητικά επηρεασμένος από την εβδομαδιαία πτώση των μετοχών κυρίως των εταιρειών Delta Lloyd (-28,7% στα 5,39 €), Proximus (-6,7% στα 29,50 €), Delhaize (-6% στα 89,23 €), AB InBev (-5,1% στα 116,40 €) και Telenet (-4,4% στα 48,82 €). Από την άλλη πλευρά, ισχυρότερη άνοδο μεταξύ των μετοχών που συνθέτουν τον δείκτη BEL 20 πραγματοποίησε εκείνη της εταιρείας D'Ieteren (+4,2% στα 32,77 €). Σημαντικές πτώσεις, εκτός δείκτη BEL 20, σημείωσαν οι μετοχές του παραφαρμακευτικού ομίλου Fagron (-52,3%), της βιοτεχνολογικής Thrombogenics (-11,6%), της ελληνικής μεταλλουργικής Βιοχάλκο (-8,3%), της μεταλλευτικής Nyrstar (-6,3%) και της βιοτεχνολογικής Bone Therapeutics (-5,4%). Γεγονός πάντως που σημάδεψε την –κατά τα λοιπά καχεκτική– εβδομάδα του Χρηματιστηρίου Βρυξελλών υπήρξε η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου του χημικού βιομηχανικού κολοσσού Solvay –για πρώτη φορά στην 150ετή ιστορία του– κατά 1,5 δις. €, στο πλαίσιο της ολοκλήρωσης της εξαγοράς του αμερικανικού χημικού ομίλου Cytec. Όπως σημείωσε ο βελγικός οικονομικός Τύπος, η Solvay είχε προηγουμένως αντλήσει δανειακά κεφάλαια ύψους 3,25 δις. € και 1,6 δις. δολ. από ομολογιακό δανεισμό¹³.

Σημειώνουμε ότι στις 9 Δεκεμβρίου ο δείκτης BEL 20 έπεσε και πάλι κάτω από το κατώφλι των 3.600 μονάδων, κλείνοντας στις 3.585,39 μονάδες, ενώ στις 10 Δεκεμβρίου κατέβηκε ακόμη πιο κάτω, κλείνοντας στις 3.577,98 μονάδες.

Συρρίκνωση δικτύων καταστημάτων και απολύσεις ετοιμάζουν μεγάλες βελγικές τράπεζες: Σύμφωνα με βελγικά οικονομικά δημοσιεύματα των αρχών Δεκεμβρίου, με σκοπό να διασφαλίσει το μέλλον της, η

¹³ Βλ. και προηγούμενη σχετική αναφορά μας σε άρθρο 4 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 108.

μεγαλύτερη βελγική τράπεζα, BNP Paribas Fortis, προωθεί πρόγραμμα μείωσης του προσωπικού της. Στα πλαίσια του σχεδίου "Vision 2020", πρόκειται να μειωθεί το στελεχιακό δυναμικό της τράπεζας κατά 1.050 εργαζομένους, μέσα στο διάστημα 2016-2018. Σύμφωνα με την διοίκηση της BNP Paribas Fortis, η συνολική μείωση των θέσεων εργασίας κατά την τριετία 2016-2018 θα ανέλθει στα επίπεδα των 2.430, ενώ παράλληλα προβλέπεται η ανακατεύθυνση 2.000 εργαζομένων σε συγκεκριμένες, ειδικές θέσεις. Η καθαρή μείωση των θέσεων εργασίας στην τράπεζα θα ανέλθει στις 1.050 μέχρι το έτος 2018, καθώς το εργατικό δυναμικό, το οποίο ανέρχεται σήμερα σε 14.725 άτομα, αναμένεται έως το 2018 να μειωθεί κατά 7,1%, στα 13.675 άτομα. Επίσης, το δίκτυο καταστημάτων της τράπεζας θα αναμορφωθεί, με δραστικό περιορισμό των μεγαλύτερων διοικητικών μονάδων, ωστόσο ο συνολικός αριθμός των υποκαταστημάτων αναμένεται να παραμείνει σταθερός (περίπου 800). Το πρόγραμμα αλλαγών που προβλέπεται να θέσει σε εφαρμογή ο όμιλος BNP Paribas Fortis δημιουργεί φυσικά ανησυχία στα εργατικά συνδικάτα, καθώς αναμένουν ότι τα μέτρα θα έχουν σοβαρότερες από τις προβλεπόμενες συνέπειες. Τα συνδικάτα παραμένουν εξάλλου επιφυλακτικά όσον αφορά τα διάφορα μέτρα ανακατανομής των εργαζομένων εντός του ομίλου, καθώς και τον αυξανόμενο ρυθμό ψηφιοποίησης των υπηρεσιών. Όπως σημείωσε ο βελγικός οικονομικός Τύπος στις 10 Δεκεμβρίου, η ανησυχία αλλά και η οργή των εργατικών συνδικάτων εντάθηκε μετά την πληροφορία ότι η BNP Paribas Fortis ετοιμάζεται να διανείμει μερίσματα ύψους 2 δις. € στον γαλλικό μητρικό της τραπεζικό όμιλο, BNP Paribas.

Σύμφωνα με συνδικαλιστικές πηγές τις οποίες επικαλέστηκε ο βελγικός οικονομικός Τύπος, δύο ημέρες μετά την ανακοίνωση επικείμενων απολύσεων από την BNP Paribas Fortis, και η διοίκηση της θυγατρικής του ολλανδικού τραπεζικού ομίλου ING στο Βέλγιο εμφανίστηκε να προτίθεται κατά το προσεχές έτος να κλείσει 50 περίπου καταστήματά της, καταργώντας περί τις 185 θέσεις εργασίας. Η είδηση αυτή έγινε δεκτή

–όπως είναι φυσικό– με αρνητικά σχόλια από τους εργαζομένους, καθώς ήδη από το 2013 η τράπεζα είχε καταργήσει 1.115 θέσεις εργασίας, κλείνοντας 40 καταστήματά της στο Βέλγιο. Σύμφωνα με δημοσιογραφικές πηγές, οι περικοπές θέσεων εργασίας θα αφορούν κυρίως τις κεντρικές υπηρεσίες της τράπεζας, ιδίως τον τομέα πληροφορικής, μέρος των λειτουργιών του οποίου αναμένεται να μεταφερθεί στην Πολωνία, ενώ επίσης και άλλες κεντρικές δραστηριότητες της ING Belgique εκτιμάται ότι θα μεταστεγαστούν σε χώρες όπως η Σλοβακία και οι Φιλιππίνες.

Σύμφωνα τέλος με στοιχεία που δημοσίευσε στις αρχές Δεκεμβρίου ο βελγικός οικονομικός Τύπος, οι 4 μεγαλύτερες τράπεζες που λειτουργούν στο Βέλγιο (BNP Paribas Fortis, Belfius, KBC και ING Belgique) έχουν κατά την τελευταία δεκαετία κλείσει συνολικά 910 καταστήματά τους στην χώρα, σε μία προσπάθεια μείωσης του λειτουργικού τους κόστους, δίνοντας μεγαλύτερη έμφαση στην ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών αυτοεξυπηρέτησης (self-banking, internet banking, mobile banking).

Το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Conseil d'Etat) ασκεί κριτική στο κυβερνητικό νομοσχέδιο για την φορολογική μεταρρύθμιση: Όπως ανέφερε στις αρχές Δεκεμβρίου ο βελγικός οικονομικός Τύπος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους εξέφρασε –έπειτα από την Κεντρική Τράπεζα και το Bureau Fédéral du Plan– κριτική και αμφιβολίες αναφορικά με ορισμένες πτυχές του νομοσχεδίου για την φορολογική μεταρρύθμιση που έχει προωθήσει η ομοσπονδιακή κυβέρνηση. Η κριτική του Συμβουλίου εστιάζει κατ' αρχάς στα κονδύλια ύψους 604,9 εκατ. € που η κυβέρνηση Michel προτίθεται να δεσμεύσει, σε χρονικό ορίζοντα μέχρι το 2020, με στόχο την ελάφρυνση των εργοδοτικών εισφορών και την τόνωση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου κατασκευών, με το σκεπτικό ότι η σχετική διατύπωση του νομοσχεδίου είναι αρκετά αόριστη, κυρίως ως προς το πεδίο εφαρμογής των προαναφερθέντων ενισχύσεων, ήτοι το προς σε ποιες εταιρείες πρόκειται αυτές να διοχετευθούν. Επίσης, το Συμβούλιο άσκησε κριτική στο ζήτημα της φορολόγησης των κερδοσκοπικών

χρηματιστηριακών συναλλαγών, κυρίως από την άποψη ότι εστιάζεται αποκλειστικά στις συναλλαγές που διενεργούνται από φυσικά πρόσωπα. Τέλος, κριτική ασκήθηκε από πλευράς Συμβουλίου και στην διατήρηση χαμηλού συντελεστή (15%) στην φορολόγηση εισοδημάτων από τα ομόλογα εσωτερικού δανεισμού της περιόδου Leterme (Δεκεμβρίου 2011), ενώ σχεδόν όλα τα υπόλοιπα εισοδήματα από κεφαλαιακές πηγές θα φορολογούνται από 1.1.2016 με συντελεστή 27%¹⁴.

Αναφέρουμε εξάλλου ότι, ειδικότερα για την φορολόγηση των κερδοσκοπικών συναλλαγών, η ομοσπονδιακή κυβέρνηση έκανε στις 9 Δεκεμβρίου δεκτή την εισήγηση του αρμόδιου Υπουργού Οικονομικών κ. Van Overtveldt, με βάση την οποία οι ζημίες από αγοραπωλησίες χρηματιστηριακών τίτλων θα είναι εκπιπτόμενες από τα αντίστοιχα κέρδη, στην περίπτωση που τόσο οι πραγματοποιηθείσες υπεραξίες όσο και οι ζημίες αφορούν τον ίδιο τίτλο. Σημειώνουμε ότι η ως άνω εισήγηση του Βέλγου Υπουργού είναι ευθυγραμμισμένη με προς την εν λόγω κατεύθυνση αιτήματα και παραινέσεις σημαντικών παραγόντων του χρηματοοικονομικού κλάδου.

Καθυστερήσεις στην αποπληρωμή τιμολογίων στο Βέλγιο: Σύμφωνα με στοιχεία έρευνας που διενεργήθηκε στο Βέλγιο από την μεγάλη ολλανδική εταιρεία ασφάλισης πιστώσεων Atradius, υπολογίζεται ότι το 8,7% των επιχειρηματικών τιμολογίων παραμένουν απλήρωτα για περισσότερες από 90 ημέρες μετά την λήξη τους, ποσοστό ελαφρώς υψηλότερο σε σύγκριση με τον μέσο όρο των χωρών της Δυτικής Ευρώπης (7,6%). Εάν συνυπολογιστούν δε οι ανεξόφλητες οφειλές βελγικών επιχειρήσεων προς αλλοδαπές εταιρείες, η διαφορά του Βελγίου από τον μέσο δυτικοευρωπαϊκό όρο καθίσταται ακόμη μεγαλύτερη, με το 9% των επιχειρηματικών τιμολογίων να πληρώνεται με καθυστέρηση άνω των 3 μηνών, ενώ το αντίστοιχο μέσο ποσοστό στην Δυτική Ευρώπη ανέρχεται στο 7%. Συνολικά και κατά μέσο όρο, οι βελγικές εταιρείες πληρώνονται για εγχώριες

¹⁴ Βλ. σχετικές αναφορές μας κυρίως σε άρθρο 1 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 104.

συναλλαγές τους με καθυστέρηση 59 ημερών από την έκδοσή τους, ενώ για συναλλαγές τους με το εξωτερικό με καθυστέρηση 56 ημερών. Ενώ η γενικότερη τάση όσον αφορά την τήρηση των προθεσμιών πληρωμών στο Βέλγιο χαρακτηρίζεται μάλλον σταθερή, οι καθυστερήσεις είναι μεγαλύτερες στον εγχώριο κλάδο των κατασκευών, κυρίως εξαιτίας της μείωσης των δημοσίων επενδύσεων.

Νέα συμφωνία των κοινωνικών εταίρων σε δύσκολα εργατικά ζητήματα: Στις 9 Δεκεμβρίου, σε διάστημα μικρότερο των δύο μηνών από την συμφωνία τους επί του ζητήματος των συμπληρωματικών συντάξεων τον Οκτώβριο¹⁵, οι κοινωνικοί εταίροι του Βελγίου (η περίφημη ομάδα των 10), κατέληξαν σε οριστική συμφωνία και επί άλλων δύο δύσκολων ζητημάτων, τα οποία δημιουργούσαν τριβές μεταξύ εργοδοτών, συνδικάτων και κυβέρνησης για αρκετά χρόνια. Το πρώτο ήταν το ζήτημα της επανένταξης στην εργασία ατόμων έπειτα από μακρά διαστήματα αναρρωτικών αδειών και με αναπηρία, ενώ το δεύτερο αφορούσε τις περιόδους, τους όρους και τις αποζημιώσεις από πλευράς επιχειρήσεων, της προσωρινής ανεργίας στην οποία ενδεχομένως βρίσκεται μερίδα του προσωπικού τους εξαιτίας πτώσης της οικονομικής δραστηριότητας.

Συμμετοχή της Fluxys στην ιδιωτικοποίηση του ΔΕΣΦΑ¹⁶: Σύμφωνα με πηγές του Ελληνικού τύπου που επικαλέστηκε στις αρχές Δεκεμβρίου ο βελγικός οικονομικός Τύπος, η διαχειρίστρια του βελγικού δικτύου φυσικού αερίου Fluxys και η ισπανική Enagas έχουν υπογράψει συμφωνίες εμπιστευτικότητας προκειμένου να συμμετάσχουν στην διαδικασία ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων του ΔΕΣΦΑ, ενώ, κατά τα ίδια δημοσιεύματα, το αυτό επρόκειτο να πράξει και η Ιταλική Snam. Όπως σημείωσε ο βελγικός Τύπος, η Ομοσπονδιακή Εταιρεία Συμμετοχών και Επενδύσεων (SFPI), που αποτελεί

¹⁵ Βλ. και άρθρο 5 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 104.

¹⁶ Βλ. και προηγούμενη σχετική μας αρθρογραφία, με πλέον πρόσφατο το άρθρο 9 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 106.

επενδυτικό βραχίονα του βελγικού ομοσπονδιακού κράτους και είναι μέτοχος της Fluxys, είναι έτοιμη να μετέχει στην διαδικασία, όπως και άλλοι Βέλγοι επενδυτές που σχετίζονται με την Fluxys. Πάντως, ο βελγικός οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε στις επιφυλάξεις του καναδικού δημόσιου επενδυτικού ταμείου Caisse de Dépôt et Placement du Québec, που είναι βασικός μέτοχος της Fluxys, για την εμπλοκή της εταιρείας στην εν λόγω ιδιωτικοποίηση, εξαιτίας της παλαιότερης αρνητικής εμπειρίας του ταμείου στο αεροδρόμιο Αθηνών. Ο βελγικός οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε σε πιθανή βελγική συμμετοχή στον ΔΕΣΦΑ κατά πλησίον του 8% και κατά πλησίον του 9% για την ισπανική Enagas. Όπως διευκρίνισε ο βελγικός οικονομικός Τύπος, δεν υπήρξε προς το παρόν επίσημη επιβεβαίωση των πληροφοριών αυτών από βελγικής πλευράς, κυρίως διότι για την ανάμιξη της SFPI στην ιδιωτικοποίηση του ΔΕΣΦΑ απαιτείται πρώτα η λήψη θετικής πολιτικής απόφασης, σε επίπεδο ομοσπονδιακής κυβέρνησης.

Η μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος θα αποφέρει δημοσιονομικές εξοικονομήσεις ύψους 7,6 δις. € στο Βέλγιο:

Σύμφωνα με πρόσφατες επικαιροποιημένες προβλέψεις του Bureau Fédéral du Plan, το κόστος των συντάξεων στο Βέλγιο σε χρονικό ορίζοντα έως το έτος 2060 θα αυξηθεί κατά 1,2%, αντί 3,3% με βάση παλαιότερες σχετικές εκτιμήσεις. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του Bureau du Plan, η γήρανση του βελγικού πληθυσμού έχει ως αποτέλεσμα να επιβαρύνεται το κρατικό ΑΕΠ κατά 11,8% (περί τα 47,2 δις. €) το έτος 2013, ενώ το 2060 αναμένεται το συνολικό συνταξιοδοτικό κόστος να αποτελεί το 13% του ΑΕΠ (πλησίον των 52 δις. €). Σύμφωνα πάντοτε με τα στοιχεία του Bureau du Plan, το Βέλγιο αναμένεται να εξοικονομήσει 7,6 δις. € μέχρι τον χρονικό ορίζοντα του 2060 χάρη στην μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος που προωθεί η ομοσπονδιακή κυβέρνηση, καθώς χωρίς τις εν λόγω παρεμβάσεις, το κόστος γήρανσης του πληθυσμού το 2060 θα ανερχόταν στα 60,4 δις. €.

Αύξηση του αριθμού πτωχεύσεων το Νοέμβριο: Το μήνα Νοέμβριο, 862 επιχειρήσεις κήρυξαν πτώχευση στο Βέλγιο,

σύμφωνα με στοιχεία της εταιρείας εμπορικών πληροφοριών Graydon, αριθμός μεγαλύτερος κατά πλησίον του 3% σε σχέση με το Νοέμβριο 2014. Από την αρχή του τρέχοντος έτους έχουν κλείσει συνολικά 10.211 επιχειρήσεις, αριθμός μειωμένος κατά 4,3% σε σύγκριση με το ενδεκάμηνο 2014, οδηγώντας σε απώλεια 20.830 θέσεων εργασίας, στα χαμηλότερα επίπεδα από το έτος 2008.

Απολύσεις προωθεί η εταιρεία GSK Vaccines:

Ο βρετανικός φαρμακευτικός κολοσσός Glaxo SmithKline, ο οποίος διαθέτει έντονη – και μέχρι πρότινος επεκτεινόμενη – δραστηριότητα στο Βέλγιο στον τομέα έρευνας και παραγωγής εμβολίων¹⁷ (στην περιοχή Wavre), και αποτελεί έναν από τους σημαντικούς εργοδότες της χώρας, με 8.700 εργαζομένους, προβλέπεται να προχωρήσει σε περικοπές στις θέσεις εργασίας, με 170 απολύσεις στελεχών να δρομολογούνται μέσα στην επόμενη διετία, κυρίως στους τομείς υποστήριξης και ελέγχου ποιότητας στον κλάδο έρευνας και ανάπτυξης της εταιρείας. Η διοίκηση της GSK Vaccines εξετάζει την περικοπή συνολικά 340 θέσεων στελεχών, ωστόσο ελπίζεται ότι ο αριθμός αυτός τελικά θα συρρικνωθεί στις 170 σε χρονικό ορίζοντα έως το 2017. Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα, οι περικοπές θέσεων εργασίας στο Βέλγιο, που αποτελούν μέρος ευρύτερου σχεδίου περικοπών της μητρικής εταιρείας, οφείλονται πρωτίστως στην πρόσφατη ενσωμάτωση του χαρτοφυλακίου ευρεσιτεχνιών εμβολίων της ελβετικής Novartis στην βελγική θυγατρική¹⁸, η οποία δημιουργεί πλεόνασμα στις θέσεις εργασίας στον εν λόγω τομέα.

6. Διήμερη επίσκεψη ομάδας Ελλήνων σχεδιαστών ενδύματος και αξεσουάρ μόδας στις Βρυξέλλες (8-9.12.2015)

Το διήμερο 8 και 9 Δεκεμβρίου τρέχοντος έτους επισκέφθηκε τις Βρυξέλλες ομάδα Ελλήνων σχεδιαστών ενδύματος και αξεσουάρ ένδυσης, κατόπιν της αξιόπαινης εθελοντικής πρωτοβουλίας και προσπάθειας της εδώ δραστηριοποιούμενης, ελληνικών

¹⁷ Βλ. προηγούμενη σχετική αναφορά μας σε άρθρο 5 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 86.

¹⁸ Ομοίως με ανωτέρω υποσημείωση 15.

συμφερόντων, εθελοντικής μη κερδοσκοπικής οργάνωσης "A Discovering Network", η οποία δρα με σκοπό να δημιουργήσει συνεκτικό δίκτυο προώθησης και βελτίωσης της αναγνωρισιμότητας των ελληνικών προϊόντων στο Βέλγιο, σε συνεργασία με το Γραφείο της ευρωβουλευτή κας Ε. Καϊλή και τις φιλανθρωπικές οργανώσεις «Κάνε-Μια-Ευχρή» Ελλάδος και "Make-A-Wish" Belgium South. Η ομάδα των Ελλήνων σχεδιαστών, περιέλαβε αρκετά σημαντικά ονόματα του κλάδου, όπως οι Βασίλης Ζούλιας, Zeus + Dione, Εύη Γκριντέλα-Καρατζά, Χριστίνα Οικονόμου, αλλά και πληθώρα σχεδιαστών αξεσουάρ μόδας (μεταξύ των οποίων κοσμημάτων, τσαντών, δερμάτινων ειδών). Σημειώνουμε ότι ορισμένοι από τους αναφερόμενους δεν παρέστησαν αυτοπροσώπως αλλά απέστειλαν ενδύματα και αξεσουάρ τα οποία παρουσιάστηκαν στο βελγικό κοινό. Η διήμερη επίσκεψη των Ελλήνων σχεδιαστών στις Βρυξέλλες και οι εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν τέλεσαν υπό την αιγίδα της ελληνικής Πρεσβείας και έτυχαν της οργανωτικής στήριξης του Γραφείου Ο.Ε.Υ.

Το διήμερο των Ελλήνων σχεδιαστών στις Βρυξέλλες ξεκίνησε στις 8 Δεκεμβρίου με πρωινό εργασίας ("Creative breakfast") στο Ευρ. Κοινοβούλιο, που οργανώθηκε από την κα Καϊλή, και είχε θέμα "Challenges and opportunities for small and medium-sized fashion industries within a European Digital Single Market". Στην συνέχεια, η ομάδα των Ελλήνων σχεδιαστών επισκέφθηκε την ελληνική Πρεσβεία, όπου, στην ειδικά διαμορφωμένη αίθουσα του ισογείου της, ο προϊστάμενος του Γραφείου Ο.Ε.Υ. Π. Γκάσιος πρόεβη σε περιεκτική ενημέρωση για την βελγική αγορά ενδύματος και αξεσουάρ μόδας, καθώς επίσης και για την βελγική οικονομία, το επιχειρηματικό περιβάλλον και την αγορά γενικότερα, αλλά και τις διμερείς οικονομικές και εμπορικές σχέσεις της Ελλάδας με το Βέλγιο. Στους συμμετέχοντες διανεμήθηκε συνοπτική έρευνα που διεξήγε το Γραφείο μας για την βελγική αγορά ενδύματος και αξεσουάρ μόδας, μαζί με στατιστικό πληροφοριακό υλικό, τον Επιχειρηματικό Οδηγό Βελγίου και

καταλόγους Βέλγων εμπόρων ενδύματος, κοσμήματος και αξεσουάρ ένδυσης.

Το βράδυ της 9^{ης} Δεκεμβρίου πραγματοποιήθηκε, σε ειδικά διαμορφωμένη αίθουσα του δήμου Saint-Gilles των Βρυξελλών ("Maison du Peuple"), επίδειξη μόδας, φιλανθρωπικού σκοπού, με ενδύματα 6 ελληνικών και ενός βελγικού οίκων μόδας, και πιο συγκεκριμένα των ακόλουθων: Σοφίας Κοκοσαλάκη, Zeus + Dione, Εύης Γκριντέλα-Καρατζά, Στεφανίας Φραγκίστα, Χριστίνας Οικονόμου, Βασίλη Ζούλια και Gioia Seghers. Την επίδειξη ακολούθησε η πραγματοποίηση ειδικού "Pop-Up Shop", στο οποίο οι συμμετέχοντες σχεδιαστές αξεσουάρ μόδας είχαν την ευκαιρία να εκθέσουν τις συλλογές τους στο κοινό της εκδήλωσης. Επίσης, πραγματοποιήθηκε κλειστή εκδήλωση γευσιγνωσίας ελληνικών κρασιών για επιλεγμένους προσκεκλημένους. Σημειώτεον ότι το Γραφείο μας απέστειλε ενημέρωση και προσκλήσεις για την επίδειξη μόδας και το "Pop-Up Shop" της 9^{ης} Δεκεμβρίου σε μεγάλο αριθμό βελγικών επιχειρήσεων, αλλά και ιδιωτών.

Κατά την εκτίμησή μας, η επίσκεψη των Ελλήνων σχεδιαστών στις Βρυξέλλες αποτέλεσε μία πρώτης τάξεως ευκαιρία να έρθουν σε πρώτη επαφή με το βελγικό κοινό και την αγορά ενδύματος και αξεσουάρ, με στόχο την -σε μεταγενέστερο χρόνο- προσπάθεια ανάπτυξης τοπικών συνεργασιών και διείσδυσης στην -αρκετά συντηρητική- βελγική αγορά μόδας, για όσους φυσικά ενδιαφέρονται. Καίτοι το επίπεδο επιχειρηματικής ανταπόκρισης από βελγικής πλευράς φάνηκε -τουλάχιστον στην παρούσα φάση- περιορισμένο, θεωρούμε ότι με επαναλαμβανόμενες ανάλογες πρωτοβουλίες και εκδηλώσεις, αλλά και με ατομικές διερευνητικές επισκέψεις ενδιαφερομένων Ελλήνων σχεδιαστών στο Βέλγιο, μπορούν να πραγματοποιηθούν σταδιακά βήματα εισόδου στην βελγική αγορά μόδας. Την άποψη αυτή προβάλαμε στην ομάδα σχεδιαστών που επισκέφθηκε την Πρεσβεία στις 8 Δεκεμβρίου, ενώ παράλληλα τεθήκαμε στην διάθεσή τους για επιμέρους ενέργειες. Επισημαίνουμε επίσης ότι θα ήταν σκόπιμο να σκεφθούμε το ενδεχόμενο κάποιες μελλοντικές δράσεις στην βελγική αγορά

ενδύματος και αξεσουάρ μόδας να γίνουν με περισσότερο συστηματοποιημένο τρόπο και οργανωτική στήριξη από την Ελλάδα, ούτως ώστε να υπάρχουν μεγαλύτερα περιθώρια αξιοποίησης των αποτελεσμάτων τους. Κλείνοντας, επισημαίνουμε ότι οργανωτικά η επίσκεψη των Ελλήνων σχεδιαστών στις Βρυξέλλες στάθηκε σε πολύ καλά επίπεδα, χάρη στις προσπάθειες της ως άνω εθελοντικής μη κερδοσκοπικής οργάνωσης, η οποία ανέλαβε την πρωτοβουλία και το κύριο οργανωτικό βάρος.

7. Μείωση της ανεργίας τον Οκτώβριο

Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία που δημοσιοποίησε το ONEM (το Εθνικό Γραφείο Απασχόλησης - Office National de l'Emploi), για το μήνα Οκτώβριο, η κυβερνητική απόφαση να περιοριστεί το επίδομα ένταξης στην αγορά εργασίας για τους νέους είχε θετικό αντίκτυπο στα ποσοστά ανεργίας, οδηγώντας σε μείωση του επιπέδου ανεργίας κατά 10% συνολικά από τις αρχές του τρέχοντος έτους. Για το διάστημα Οκτωβρίου 2014- Οκτωβρίου 2015, η μείωση της ανεργίας ήταν της τάξεως του 6,3% στο σύνολο, αναλυτικότερα δε, του 14% για τις ηλικίες κάτω των 25 ετών και του 8,3% για τις ηλικίες 25-49 ετών.

Το τελευταίο τρίμηνο του τρέχοντος έτους, οι άνεργοι στο Βέλγιο μειώθηκαν κατά 42.800 (μείωση 9,3%). Στα τέλη Οκτωβρίου, το ONEM κατέγραψε 409.181 ανέργους που λαμβάνουν επίδομα ανεργίας, μεταξύ των οποίων 381.339 ανέργους που αναζητούν εργασία.

Σημειωτέον ότι τα ποσοστά ανεργίας μειώνονται με ταχύτητα διπλάσια για τις γυναίκες σε σχέση με τους άντρες. Στις επιμέρους βελγικές περιφέρειες, στην Βαλλονία υπήρξε μείωση της ανεργίας κατά 10,8%, στις Βρυξέλλες 9,7%, ενώ στην Φλάνδρα υπήρξε οριακή αύξηση της ανεργίας κατά 0,3%. Τέλος, τα ετήσια ποσοστά των προσωρινά ανέργων αυξήθηκαν κατά 18,6% (+27,5% στην Βαλλονία). Για τους πρώτους δέκα μήνες του έτους υπήρξαν 128.024 προσωρινοί άνεργοι.

8. Τρίτη υψηλότερη φορολόγηση παγκοσμίως για το Βέλγιο

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσιοποίησε πρόσφατα ο ΟΟΣΑ, το Βέλγιο έχει την τρίτη κατά σειρά υψηλότερη φορολογία στον κόσμο (με βάση στοιχεία του 2014), με ποσοστό 44,7% του ΑΕΠ. Πρώτη στην σχετική κατάταξη βρίσκεται η Δανία (με συνολικό φορολογικό βάρος σε ποσοστό 50,9% του ΑΕΠ) και δεύτερη η Γαλλία (με ποσοστό 45,2% του ΑΕΠ). Ο μέσος όρος συνολικής φορολογικής επιβάρυνσης στις χώρες ΟΟΣΑ ήταν της τάξεως του 34,4% για το 2014, έναντι 34,2% για το 2013, εμφανίζει δε σταθερά αυξητικές τάσεις από το έτος 2009. Σημειωτέον ότι το 2009 το σχετικό ποσοστό για το Βέλγιο βρισκόταν στο 42,1% του ΑΕΠ, το 2011 πέρασε στο 43%, ενώ τα έτη 2013 και 2014 ανήλθε στο 44,7% του ΑΕΠ. Συνολικά το διάστημα 2007-2014, ο ΟΟΣΑ διαπίστωσε τάση ελαφράς αύξησης των κρατικών εσόδων από την φορολογία φυσικών προσώπων και τον ΦΠΑ, και, αντιθέτως, μείωση των μέσων εσόδων από την φορολόγηση των εταιρικών κερδών. Συνεπώς, ο ΟΟΣΑ διαπίστωσε μία συνολική μετακύλιση του φορολογικού βάρους από τις επιχειρήσεις προς τα νοικοκυριά.

Σημειωτέον ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΟΣΑ, τα χαμηλότερα ποσοστά φορολογικών επιβαρύνσεων έχουν το Μεξικό (19,5% του ΑΕΠ για το 2014), η Χιλή (19,8%), η Κορέα (24,6%) και οι ΗΠΑ (26%). Στην Ελλάδα, η συνολική φορολογική επιβάρυνση αυξήθηκε στην διάρκεια της κρίσης, από ποσοστό 31,2% το 2007 σε 35,9% του ΑΕΠ το 2014.

ΠΗΓΕΣ:

1. Κεντρική Τράπεζα Βελγίου (BNB), δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου
2. Υπηρεσία Διαχείρισης Χρέους (Agence Belge de la Dette), δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου
3. Κεντρική Τράπεζα Βελγίου (BNB): "Projections économiques pour la Belgique – Automne 2015", 4.12.2015, Bureau Fédéral du Plan, δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου
4. Δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου
5. Χρηματιστήριο Βρυξελλών, δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου , εταιρεία Atradius, εταιρεία εμπορικών πληροφοριών Graydon, Bureau Fédéral du Plan
6. Γραφείο Ο.Ε.Υ. Βρυξελλών
7. ONEM (Εθνικό Γραφείο Απασχόλησης - Office National de l'Emploi), δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου
8. ΟΟΣΑ: "Revenue Statistics – provisional data on tax ratios for 2014", "Revenue Statistics 2015 - Belgium", 3.12.2015, "Press Release: "Corporate tax revenues falling, putting higher burdens on individuals", 3.12.2015, δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου